

Strategie a krizový plán prevence rizikového chování žáků

Obsah :

1. Drogy a ostatní návykové látky	2
2. Alkohol a tabákové výrobky	3
3. Doprava	4
4. Poruchy příjmu potravy a sebepoškozování	5
5. Syndrom týraného dítěte – CAN	5
6. Šikana a kyberšikana	6
7. Šikana zaměřená na pedagogy nebo další pracovníky školy	7
8. Nesnášenlivost – extremismus, násilí a další formy	8
9. Záškoláctví	9
10. Vandalismus a krádeže	10
11. Gambling a závislost na virtualitě	10
12. Sexuální prevence	11

Nabývá účinnosti dnem 4.9.2017.

RNDr. Jiří Neumann,
ředitel

STŘEDNÍ ŠKOLA STRAVOVÁNÍ A SLUŽEB KARLOVY VARY, příspěvková organizace

Prevence rizikového chování žáků představuje aktivity a programy, které jsou zaměřeny na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků. Jedná se o:

- všeobecnou prevenci zaměřenou na všechny žáky školy,
- selektivní prevenci zaměřenou na žáky s předpokladem výskytu rizikového chování,
- indikovanou prevenci zaměřenou na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán výskyt rizikových faktorů a projevů.

Součinnost prevence rizikového chování žáků se spolupracujícími subjekty

Pedagogicko-psychologická poradna Karlovy Vary (PPP)

Lidická 38, Karlovy Vary, www.pppkv.cz, tel. 353 176 511

Speciálně pedagogické centrum Karlovy Vary (SPC)

Vančurova 83, Karlovy Vary, www.specskoly.cz, tel. 353 549 172

Orgány sociálně právní ochrany dětí a mládeže (OSPOD)

Probační a mediační služba (PMS)

U Spořitelny 2, Karlovy Vary, <https://mmkv.cz/cs/odbor-socialne-pravni-ochrany-deti>, tel. 353 152 586

Středisko výchovné péče Karlovy Vary (SVP)

Myslbekova 4, Karlovy Vary, www.svpkv.cz, tel. 353 222 848

Krajský úřad Karlovarského kraje (KK)

Závodní 353/88, Karlovy Vary, www.kr-karlovarsky.cz, Ing. Cíhová 354 222 446

Policie ČR (PČR)

Závodní 386/100, Karlovy Vary, <http://www.policie.cz/clanek/pracovnici-oddeleni-tisku-a-prevence.aspx> PhDr. Papežová, tel. 974 362 207

Městská policie (MP)

Moskevská 913/34, Karlovy Vary <http://mpkv.cz/cs>, oddělení prevence: 353153379

K- centrum Karlovy Vary

Krále Jiřího 38, Karlovy Vary, tel. 353 222 742

Bezplatná Linka bezpečí tel. 116 111

Další neziskové organizace působící v oblasti prevence rizikového chování

Součinnost se spolupracujícími subjekty zajišťují dle konkrétní situace a závažnosti rizikového chování žáků výchovný poradce, školní metodik prevence nebo ředitel.

1. Drogy a ostatní návykové látky

Rizikové faktory a projevy

Konkrétními projevy žáků v podmínkách školy, které obvykle indikují užívání návykových látek, jsou nesoustředěnost, lhostejnost a únava žáka nebo nedlouho po požití naopak nestandardní aktivity, exhibicionismus, nerespektování pravidel a narušování vzdělávání. Dlouhodoběji pak nezájem, absentérství a ztráta životních hodnotových kritérií, neúspěšnost ve vzdělání. Popsané projevy mohou zásadně ovlivnit bezpečnost práce při praktickém vyučování.

Rizikovými faktory jsou nestabilní sociální a rodinné prostředí žáka a kontakt žáka s rizikovými skupinami mládeže zasaženými návykovými látkami a dále individuální faktory biologicko-psychologické.

Východiska prevence

Prevence všeobecná je zaměřena na všechny žáky a spojena se základní informovaností o návykových látkách a rizicích spojených s jejich užíváním včetně experimentování s nimi a dále na seznamování s legislativou ČR v oblasti návykových látek. V praxi se škola orientuje na model tzv. sociálního vlivu, tj. kombinaci více programů a využití škály metod. Působení je dlouhodobého ražení. Prevence

STŘEDNÍ ŠKOLA STRAVOVÁNÍ A SLUŽEB KARLOVY VARY, příspěvková organizace

respektuje specifika cílových skupin a jejich potřeb i kulturních, sociálních, ekonomických a náboženských odlišností. Nutná je zejména spolupráce s rodinou a její zapojení do života školy.

Přístup k prevenci je zaměřen na podporu sebedůvěry, zájmu o obor, komunikaci, budování hodnotových měřítek žáků, užívání pozitivních vzorů, vytváření zdravého, estetického a pozitivního školního prostředí a působení specialistů na tuto problematiku,

Selektivní prevence je zaměřená na rizikové skupiny a osoby, kdy je užívání návykových látek podmíněno konkrétními rizikovými faktory.

Součástí prevence jsou akce ročních preventivních plánů.

Postup školy

Škola uplatňuje prostřednictvím pedagogických pracovníků (především TU a UOV) průběžný monitoring problematiky.

Postup školy v této oblasti vymezuje školní řád, který vylučuje užívání návykových látek ve škole, na pracovišti praktického vyučování a při školních akcích (resp. přítomnost žáka po předchozím užití).

V případě podezření, že žák zneužívá návykové látky, bude škola postupovat takto:

- případ po indikaci projedná Tým prevence, naplánuje ve věci další postup,
- MP (nebo VP, ZŘ, TU) provede diskretní šetření, pohovor s žákem, uvědomí zákonné zástupce, doporučí součinnost s odborníky z pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, kurátory, poradenskými centry. V případě negativní reakce nebo nečinnosti zákonných zástupců a v případě, že nezajistí žáku potřebnou péči, uvědomí MP prostřednictvím ředitele OSPOD,
- v akutním případě, po zjištění zneužívání návykových látek ve škole nebo je-li žák evidentně ovlivněn návykovou látkou v době vyučování, uvědomí MP zákonné zástupce a zároveň kontaktuje zdravotnické zařízení, dále prostřednictvím ředitele Policii ČR a OSPOD,
- v případech podezření na dealerství drog resp. v případech ohrožení mravní výchovy žáka oznámí MP věc prostřednictvím ředitele Policii ČR,
- školní řád umožňuje provést testování žáků na užití návykových látek, a to v případech, kdy žáci konají činnosti, u kterých by užití návykových látek mohlo ohrozit bezpečnost práce či osob a dále v případech narušování výuky, porušování školního řádu nebo porušování dobrých mravů žákem s podezřením na užití návykové látky. Pokud by zákonný zástupce odmítl možnost testování žáka na přítomnost návykové látky v uvedených případech, oznámí MPP prostřednictvím ředitele tuto skutečnost Policii ČR a OSPOD.

Případy zjištění zneužívání návykových látek žákem ve škole nebo dealerství ve škole jsou vždy posuzovány jako velmi závažné porušení školního řádu s opatřením v podobě podmíněného vyloučení nebo vyloučení ze školy.

2. Alkohol a tabákové výrobky

Rizikové faktory a projevy

Žáci s problematickým užíváním alkoholu jsou ve škole či na praktickém vyučování unavení, nesoustředění, mohou mít příznaky opilosti či působení zbytkového alkoholu. Projevy jsou obdobné jako u drog v podobě zhoršeného prospěchu, špatné docházky, změny chování. U alkoholu a tabáku jsou rizikovými faktory zejména sociální prostředí, party, nefunkční rodiny, negativní vzory a zejména jejich velmi snadná dostupnost. Navíc při praxi v gastronomických oborech mají žáci k těmto látkám snazší přístup než vrstevníci.

Popsané projevy žáka mohou zásadně ovlivnit bezpečnost práce při praktickém vyučování.

Tabák a tabákové výrobky jsou nejčastější návykovou látkou žáků školy. Velká část žáků si tento návyk přináší již ze základní školy. Negativní projevy spočívají v poškozování zdraví kouřením a v nedovoleném opouštění školy resp. pracoviště za účelem kouření.

STŘEDNÍ ŠKOLA STRAVOVÁNÍ A SLUŽEB KARLOVY VARY, příspěvková organizace

Východiska prevence

Všeobecná prevence je zaměřena na všechny žáky a spojena se základní informovaností o těchto návykových látkách a rizicích spojených s jejich užíváním včetně experimentování s nimi a dále na seznamování s legislativou ČR v oblasti alkoholu a tabákových výrobků. V praxi se škola stejně jako v případě drog orientuje na model tzv. sociálního vlivu.

Selektivní prevence je zaměřená na rizikové osoby.

Postup školy

V případě podezření, že žák soustavněji užívá alkohol, bude škola postupovat takto:

- MP (nebo ZŘ, VP, TU) provede diskrétní šetření, pohovor s žákem, uvědomí zákonné zástupce, doporučí součinnost s odborníky z pedagogicko - psychologické poradny, střediska výchovné péče, kurátory, poradenskými centry. V případě negativní reakce nebo nečinnosti zákonných zástupců a v případě, že nezajistí žáku potřebnou péči, uvědomí MP prostřednictvím ředitele OSPOD;
- v akutním případě, po zjištění, že žák je evidentně ovlivněn alkoholem v době vyučování, uvědomí MP zákonné zástupce, ve vážném případě zdravotnické zařízení a případ po indikaci projedná Tým prevence;
- školní řád umožňuje provést testování žáků na užití alkoholu, a to v případech, kdy žáci konají činnosti, u kterých by užití alkoholu ohrozit bezpečnost práce či osob a dále v případech narušování výuky, porušování školního řádu nebo porušování dobrých mravů žákem s podezřením na užití alkoholu.

Případy ovlivnění žáka alkoholem při výuce jsou vždy posuzovány jako velmi závažné porušení školního řádu s opatřením v podobě podmíněného vyloučení nebo vyloučení ze školy.

V případě tabákových výrobků je školním řádem vydán zákaz kouření ve vnitřních i vnějších prostorách školy a pracovišť praktického vyučování. Prostory školy jsou zřetelně označeny viditelným textem a grafickou značkou zákazu kouření.

Pro zamezení odchodů ze školy za účelem kouření je škola vybavena docházkovým čipovým systémem s turniketem.

V případě porušení zákazu kouření žákem je přítomným pedagogem sepsán o skutečnosti zápis, který je podkladem pro následné výchovné opatření školy nebo správní řízení.

3. Doprava

Rizikové faktory a projevy

Dopravním rizikem je poloha školy na křižovatce dvou ulic s východy ze školy do těchto ulic, přičemž žakovský východ je přímo do ulice bez chodníku.

Dalším rizikovým faktorem jsou přesuny žáků na tělesnou výchovu do blízkého sportovního areálu. Někteří plnoletí žáci mají tendenci přemísťovat se na tělesnou výchovu vlastními vozy.

Východiska prevence a postup školy

Prevence je založena na prokazatelném seznámení žáků ustanoveními školního řádu s rozborem vznikajících rizik včetně poučení o souvisejících pravidlech silničního provozu.

Důsledná aplikace ustanovení školního řádu všemi dotčenými pracovníky školy.

Postup školy

Zjištěný přestupek projedná se žákem přítomný pedagog a věc předá TU. Opakující se přestupky projedná TU s žákem, uvědomí zákonné zástupce a navrhne výchovné opatření.

STŘEDNÍ ŠKOLA STRAVOVÁNÍ A SLUŽEB KARLOVY VARY, příspěvková organizace

4. Poruchy příjmu potravy a sebepoškození

Rizikové faktory a projevy

V prostředí školy se problematika poruch příjmu potravy týká především dívek. Rizikovými faktory jsou současné trendy v módě, pop-kultuře a kultu těla i směřováním médií a internetu. Postiženými jsou často děti z vyšších sociálních vrstev.

Projevy se vyznačují změnami chování, únavou, ale zejména fyzickými změnami či střídáním hmotnosti, které bývá dost časté. Žáci mají časté nevolnosti, je vidět vyčerpanost.

Stále častějším problémem žáků je obezita, kterou si však žáci přinášejí z rodin a základních škol, rizikovým faktorem jsou zejména určité typy potravin, které žáci vyhledávají, nesprávné stravovací návyky z rodin a nedostatek pohybových aktivit.

Poruchy příjmu potravy i obezita mohou být zdrojem potíží při praktickém vyučování v gastronomických oborech.

V případě sebepoškození se jedná o široký okruh možných způsobů, zprvu např. pořezání až po demonstrativní či reálný pokus o sebevraždu. Původ je většinou psychopatologický, může se však rozvinout i vývojově v nevhodných podmínkách.

Východiska prevence

Prevence je zaměřena jednak všeobecně na žáky s tím, že jsou informováni o rizicích bulimie či anorexie, případně obezity, jednak pak individuálně v případech, že je tento stav již potvrzen. Více formami je propagován zdravý životní a životospráva.

Pozitivně je na žáky působeno prostřednictvím průřezových témat ŠVP a odborných gastronomických předmětů. Významnou realizační roli hraje Tělesná výchova.

Postup školy

Monitoring symptomů ze strany TU, učitelů TV a UOV.

V případě podezření z poruchy příjmu potravy dochází k individuálnímu pohovoru mezi žákem a MP. Pokud se zjistí, že problém přesahuje možnosti řešení ze strany MP a školy, informuje MP zákonné zástupce a společně hledají řešení, které musí být v součinnosti s lékařskou péčí, v případě nekomunikativnosti pak s OSPOD.

V případě zjištění následků sebepoškození projedná věc Tým prevence a MP (nebo VP, ZŘ, TU, UOV) provede diskretní šetření, pohovor s žákem, uvědomí zákonné zástupce, doporučí součinnost s odborníky z pedagogicko-psychologické poradny nebo zdravotní péče, střediska výchovné péče, kurátory, poradenskými centry. V případě negativní reakce nebo nečinnosti zákonných zástupců a v případě, že nezajistí žáku potřebnou péči, uvědomí MP prostřednictvím ředitele OSPOD. V případě sebepoškození žáka přímo ve škole nebo na pracovišti zabrání přítomný pracovník školy pokračování a ihned informuje MP a ředitele školy. V těchto případech je přivolána rychlá záchranná služba případně Policie ČR.

5. Syndrom týraného dítěte – CAN

Rizikové faktory a projevy

Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného žáka lze definovat jako soubor nepříznivých příznaků v nejrůznějších oblastech stavu, vývoje dítěte a jeho postavení ve společnosti a zároveň v rodině. Vzniká převážně úmyslným ubližováním, které je nejčastěji způsobeno nejbližšími vychovateli, hlavně rodiči. Rizikovými faktory jsou nejčastěji špatné sociální podmínky rodin, nefungující vztahy uvnitř rodiny, kde jsou přítomny návykové látky, nebo se vyskytuje psychopatologická zátěž.

Projevem u žáka může být změna chování, úzkost, zanedbanost, fyzické následky násilí.

STŘEDNÍ ŠKOLA STRAVOVÁNÍ A SLUŽEB KARLOVY VARY, příspěvková organizace

Východiska prevence

Primární prevence syndromu CAN vyžaduje informování žáků o syndromu, znamená vědomé zaměření se na žáky z rizikového prostředí. Sekundární prevence je závislá na včasné diagnostice syndromu CAN a spolupráci mezi školou, pediatry, psychology, OSPOD.

Terciární prevence zahrnuje resocializaci dotčeného žáka a jeho vztahů pomocí multidisciplinárního týmu.

Postup školy

Případ po indikaci projedná Tým prevence, naplánuje ve věci další postup.

Škola při zjištění zanedbání povinné péče okamžitě zahajuje jednání s orgány OSPOD, resp. Policií ČR, pokud zjištěné informace svědčí o podezření z trestného činu týrání nebo zneužívání svěřené osoby nebo týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě.

Neoznámení nebo nezabránění trestnému činu týrání svěřené osoby je též trestným činem.

6. Šikana a kyberšikana

Rizikové faktory a projevy

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit jedinci, ohrožit nebo zastrašovat jiného žáka, případně skupinu žáků. Je to cílené a obvykle opakované užití násilí jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě násilí, vydírání, loupeží, poškozování věcí druhé osobě, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako nápadné přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Šikana představuje fyzické i psychické omezování či týrání slabšího jedince v kolektivu. Setkat se s ní lze v jakékoliv třídě, celoškolským kolektivu ale i na pracovišti praktického vyučování. Varianty a metody šikany jsou různé. Zpravidla má agresor nad obětí fyzickou, osobnostní či početní převahu.

Šikana se obvykle stupňuje. Prvním stadiem je vznik ostrakismu, tedy mírné, převážně psychické formy násilí, kdy se okrajový člen skupiny necítí dobře, druhým stadiem je již přitvrzování a manipulace, objevuje se první subtilní fyzická agrese, ostrakizování žáci se stávají terčem. Ve třetím stadiu se vytváří

skupina - jádro agresorů ve čtvrtém většina přijímá normy agresorů a začíná platit „Bud' jsi s námi, nebo proti nám.“, finální je totalita.

Nejzávažnější formy šikany mohou být trestnými činy, např. ublížení na zdraví, proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí, omezování osobní svobody, loupež, vydírání, útisk, sexuální nátlak, poškození cizí věci apod.

Kyberšikana je označení více forem šikany prostřednictvím elektronických médií, jako je internet a mobilní telefony, které slouží k agresivnímu a záměrnému poškození uživatele těchto médií. Mezi další kritéria, která identifikují kyberšikanu, patří fakt, že oběť vnímá to, co se děje, jako nepříjemné, ubližující, dehonostující. Nejčastěji probíhá prostřednictvím sociálních sítí, může mít podobu zakládání falešných profilů, prezentace ponižujících materiálů, zraňujících komentářů, rozesílání vulgárních nebo výhrůžných SMS nebo e-mailů apod. Oproti šikaně tváří v tvář má kyberšikana ze své podstaty hlubší dosah.

Východiska prevence

Prevence vychází z celoškolského přístupu, který akcentuje dobré sociální klima, připouští riziko výskytu šikany ve škole, otevřeně takové chování odmítá a realizuje prevenci případně intervenci, pokud k výskytu dojde.

STŘEDNÍ ŠKOLA STRAVOVÁNÍ A SLUŽEB KARLOVY VARY, příspěvková organizace

Školním řádem jsou nastavena konkrétní pravidla chování a vztahů mezi žáky včetně opatření za porušení těchto pravidel s rozlišením závažnosti.

Ve třídě jsou TU (na pracovišti UOV) nastavována třídní/skupinová komunikační pravidla.

Škola usiluje o včasné odhalení a průběžný monitoring náznaků a projevů šikany.

Škola zajišťuje pravidelnou realizaci třídnických hodin s tématy rizikového chování

Prevenici šíření šikany pak dále představuje:

- praktikování dohledu;
- práce s (potenciální) obětí za účelem zvýšení odolnosti proti projevům šikany;
- práce s (potenciálními) agresory, pěstování empatie, pomoc při budování jejich osobní perspektivy i s programy na eliminaci stresu a agresivity;
- osvěta, mravní výchova.

Žáci jsou vedeni k participaci na předcházení šikaně i na jejím řešení, ať formou samosprávy nebo školních projektů, škola spolupracuje s rodiči a institucemi, které se šikaně věnují.

Součástí prevence jsou akce ročních preventivních plánů.

Postup školy

V případě zjištění šikany informuje okamžitě příslušná osoba TU, MP a vedení školy.

Případ bez odkladu projedná Tým prevence, který vyhodnotí závažnost a naplánuje postup kroků pro vyšetření případu, po šetření následně stanoví preventivních i přiměřených restriktivních opatření.

Je provedeno šetření, jsou realizovány výchovné pohovory s dotčenými osobami.

MP zajistí posouzení sociálních vztahů v dané třídě a zajistí odpovídající řešení a intervenční program.

V případě těžších forem šikany je kontaktována Policie ČR a OSPOD.

Závažnější formy šikany jsou vždy posuzovány jako velmi závažné porušení školního řádu s opatřením v podobě podmíněného vyloučení nebo vyloučení ze školy.

7. Šikana zaměřená na pedagogy nebo další pracovníky školy

Rizikové faktory a projevy

Šikana zaměřená na učitele je specifická narušením jasně definovaných rolí učitel × žák, kdy se žák dostane do pozice větší moci než pedagog, bez ohledu na formálně vyšší moc a autoritu učitele. Tato forma šikany je charakteristická tím, že strana s nižším statutem a nižší mírou formálně přidělené moci ubližuje straně s vyšším statutem a formální autoritou. Cílem šikany se může stát i jiný než pedagogický pracovník školy.

Šikana zaměřená na učitele se nejčastěji odehrává ve třídách a chodbách, může se ale odehrávat i mimo školu ve veřejných prostorech nebo v kyberprostoru.

V praxi nejobvyklejším projevem v podmínkách školy je verbální hrubost žáka vůči učiteli a pořizování videozáznamů učitele v nepříjemných situacích žáky.

Šikana pracovníka školy někdy může indikovat i šikanu mezi žáky.

Východiska prevence

Prevence opět vychází z celoškolského přístupu, který akcentuje dobré sociální klima, připouští riziko výskytu šikany pedagoga ve škole, otevřeně takové chování odmítá a realizuje prevenci případně intervencí, pokud k výskytu dojde.

Vedení školy vyjadřuje pedagogům podporu, vytváří atmosféru důvěry, podporuje spolupráci v pedagogickém sboru a preferuje nekonfliktní způsob řešení problémů.

Pedagogové uplatňují školní řád a nastavují jasná pravidla ve třídě, na konflikt nebo nerespektování reagují včas a používají stanovené možnosti konzistentně, vyhýbají se konfrontací ze strany žáka před celou třídou, usměrňují řešení na individuální konzultaci.

STŘEDNÍ ŠKOLA STRAVOVÁNÍ A SLUŽEB KARLOVY VARY, příspěvková organizace

Školním řádem jsou nastavena konkrétní pravidla v chování žáků vůči pedagogům.

Prevenici šíření šikany pak dále představuje:

- práce s (potenciální) obětmi za účelem zvýšení odolnosti proti projevům šikany;
- práce s (potenciálními) agresory, eliminace stresu a agresivity.

Postup školy

V případě zjištění této formy šikany informuje osobně a bez odkladu osoba, která je svědkem situace nebo se o ní dozví ředitele školy a MP.

Případ bez odkladu projedná svolaný Tým prevence, který vyhodnotí závažnost a naplánuje postup kroků pro vyšetření případu, po šetření následně stanovení preventivních i přiměřených restriktivních opatření.

Je provedeno šetření, jsou realizovány pohovory s dotčenými osobami.

MP zajistí posouzení sociálních vztahů v dané třídě a navrhne odpovídající řešení.

Pro třídu, ve které se šikana odehrávala, zajistí MP intervenční program za účelem znovunastolení. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se považují za závažné zaviněné porušení povinností žáka stanovených školským zákonem a za závažné porušení školního řádu s možností vyloučení žáka ze školy. Dopustí-li se žák takového jednání, oznámí ředitel školy tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, jinak státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tomto dozvěděl.

8. Nesnášenlivost – extremismus, násilí a další formy

Rizikové faktory a projevy

Rizikovými faktory jsou existence politicky aktivních extremistických hnutí či spolků, dostupnost extremistické tematiky na internetu a relativní tolerance společnosti. Žáci hledají v takových skupinách seberealizaci, pospolitost, pochopení a náklonnost, kterou často nenacházejí ve vlastních rodinách.

Projevy se vyznačují vystupováním proti určitým jedincům, menšinám, cizincům, často dochází na násilné výstupy a kriminální činy vůči těmto skupinám.

Východiska prevence

Prevence obecná je zaměřená na všechny žáky, seznamuje je se základními lidskými a občanskými právy, ochranou osobnosti, ale také se základy trestního práva, riziky extremismu, zejména pak fašismu, nacismu a rasismu. Součástí prevence jsou akce ročních preventivních plánů. Prevence systematicky vychází též z průřezových témat ŠVP.

Konkrétní prevence je směřována jednak na potenciální extremisty mezi žáky, jednak na členy potenciálně ohrožených menšin.

Škola usiluje o včasné odhalení a průběžný monitoring náznaků a projevů nesnášenlivosti.

Postup školy

V případě zjištění případu nesnášenlivosti informuje okamžitě příslušná osoba MP a vedení školy. Případ bez odkladu projedná svolaný Tým prevence, který vyhodnotí závažnost a naplánuje postup kroků pro vyšetření případu, po šetření následně stanovení preventivních i přiměřených restriktivních a resocializačních opatření.

Je provedeno šetření, jsou realizovány výchovné pohovory s dotčenými osobami.

MP zajistí posouzení sociálních vztahů v dané třídě a navrhne odpovídající řešení.

Pro třídu zasaženou nesnášenlivostí zajistí MP intervenční program.

V případě těžších forem nesnášenlivosti je kontaktována Policie ČR a OSPOD.

Prostřednictvím školního řádu jsou zakázány jakékoliv projevy, propagace a šíření rasismu, xenofobie, šikany a násilí.

STŘEDNÍ ŠKOLA STRAVOVÁNÍ A SLUŽEB KARLOVY VARY, příspěvková organizace

Prokázané porušení tohoto opatření je posuzováno jako velmi závažné porušení školního řádu s možností vyloučení žáka ze školy.

V případě závažnějších forem šikany je kontaktována Policie ČR.

9. Záškoláctví

Rizikové faktory a projevy

Záškoláctví je neomluvené záměrné zameškávání školního vyučování. Žák o své vlastní vůli, většinou bez vědomí rodičů, nechodí do školy. Jedná se o formu úniku žáka ze školy. Na střední škole se vyskytuje velmi často, zvláště v období prepuberty a puberty.

Příčiny záškoláctví, mohou spočívat v řadě faktorů:

- obecně negativní vztah žáka ke škole, nezáměr o vzdělávání
- vliv nezdravého nebo nefunkčního rodinného prostředí
- negativní ovlivnění žáka vrstevníky (spolužákem, partou, partnerem apod.)
- strach z testů, zkoušení a následného neúspěchu
- výskyt poruchy učení nebo chování
- neoblíbenost učitele, šikana apod.

Východiska prevence

Přístup k prevenci je zaměřen na podporu sebedůvěry žáka, motivaci a zájmu o obor, komunikaci s žáky, budování hodnotových měřítek žáků, užívání pozitivních vzorů, pěstování sounáležitosti se školou a působení zdravého, estetického a pozitivního školního prostředí.

Součástí prevence je posílení role výchovného poradenství s orientací případů na spolupráci s rodinou a pomoc speciálně pedagogických center a středisek výchovné péče pro mládež.

Velký význam má průběžná pedagogická diagnostika, včasné a intenzivní řešení prvních náznaků záškoláctví a identifikace příčin, a to zejména osobním kontaktem TU a UOV se zákonnými zástupci resp. rodiči.

Cíleně zaměřovat pozornost do tříd, kde dochází k největšímu výskytu záškoláctví.

Součástí prevence je pozitivní motivace žáků odbornými aktivitami (prezentace, kurzy, soutěže...), dále sportovními, společenskými a školně komunitními akcemi.

Žákům a zákonným zástupcům poskytovat nejen potřebnou pomoc, ale v případě zanedbávání výchovné péče uplatnit sociálně výchovná opatření ve spolupráci s OSPOD.

Postup školy

Diagnostika záškoláctví je prováděna průběžně TU a UOV. V případě prvního výskytu záškoláctví zahájí TU komunikaci se zákonnými zástupci žáka, při dosažení hranice 25 neomluvených hodin provede TU (UOV) výchovný pohovor.

Rozbor docházky a záškoláctví provede TU na každých rodičovských schůzkách.

Docházka žáků je statisticky zpracována a průřezově hodnocena čtvrtletně na pedagogických radách.

Pokud žák neplní resp. zákonný zástupce žáka nezajišťuje povinnosti docházky dle školního řádu, je dále postupováno takto:

- nebude-li zjištěn důvod nepřítomnosti žáka na výuce 3.den nepřítomnosti, pokusí se TU, UOV nebo instruktor o komunikaci se zákonným zástupcem žáka za účelem zjištění důvodu nepřítomnosti,
- pokud není zjištěn důvod nepřítomnosti žáka na výuce 5.den nepřítomnosti je skutečnost oznámena sekretariátu ředitele školy, který písemně vyzve zákonného zástupce (zletilého žáka) k doložení důvodu nepřítomnosti s upozorněním na § 68, odst.2 školského zákona.
- v případě, že zákonný zástupce odmítá nebo maří spolupráci se školou ve věci neomluvené nepřítomnosti žáka, uvědomí škola o této skutečnosti OSPOD.

STŘEDNÍ ŠKOLA STRAVOVÁNÍ A SLUŽEB KARLOVY VARY, příspěvková organizace

10. Vandalismus a krádeže

Rizikové faktory a projevy

Vandalismus se ve škole projevuje poškozováním majetku školy, zejména pak interiérů a vybavení školy různými nápisy, poškozováním funkčnosti zařízení školy (např, WC, kování dveří, zámky, okna, didaktická technika, suroviny a vybavení na pracovišti apod.)

Krádeže se většinou ve škole i na pracovištích týkají obsahu šatních skříněk, elektroniky, peněz a vybavení pro praktické vyučování.

Rizikovými faktory vzniku vandalství bývá obecně negativní vztah žáka ke škole, nezájem o vzdělávání, vliv rodinného prostředí, negativní ovlivnění žáka vrstevníky, exhibování před spolužáky u krádeží též sociální rozdíly, závist.

Východiska prevence

Prevence obecně vychází jednak z pozitivního působení na žáky ve smyslu sounáležitosti s životem školy, pracovním kolektivem a tvorby hodnotových postojů žáků, u krádeže ve smyslu respektování morálních hodnot, právních předpisů a respektu ke spolužákům a pedagogům. Na druhé straně je prevence postavena na precedentním postihu.

Každým nahlášeným případem vandalismu nebo krádeže se škola zabývá a vyšetřuje ji.

V restriktivním smyslu jsou opatření proti vandalismu ukotvena ve školním řádu ve smyslu nedotknutelnosti majetku a osobního vlastnictví druhých osob.

Postup školy

TU jsou dle školního řádu povinni monitorovat svěřené prostory na konci každého týdne a hlásit sekretariátu případná zjištění. Škola disponuje kamerovým dohledovým systémem.

Úmyslné způsobení škody na majetku školy nebo pracoviště je posuzováno jako velmi závažné porušení školního řádu s možností vyloučení žáka ze školy.

Prokázané způsobené škody na majetku školy je žák povinen škole uhradit. V případě škody vyšší než může být případ předán Policii ČR

Po ukončení šetření je k případu vždy vyhotoven zápis ředitelem nebo příslušným zástupcem.

Krádež je bez odkladu po zjištění nahlášena příslušnému zástupci ředitele, který dle výše škody rozhodne o dalším postupu včetně případného přivolání Policie ČR.

11. Gambling a závislost na virtualitě

Rizikové faktory a projevy

Gambling je chorobná závislost na hraní hazardních her. Gamblerství je patologickou psychickou závislost na lákavé představě rychlého zisku peněz nebo jiné hmotné výhry. Mnozí hráči získávají závislost na hře, rostoucí finanční problémy se snaží vyřešit další účastí ve hře. Závislé osoby dokážou prohrát vysoké částky, což má za následek zásadní narušení mezilidských vztahů a existenční potíže hráčů i jejich blízkých.

Specifickou formou je stále častější závislost žáků na virtualitě (hry, chat, sociální sítě apod.), která nabyla závažnosti v souvislosti s dostupností internetu na mobilních telefonech. Zasažené osoby jsou schopny denně trávit veškerý volný čas i noční hodiny ve virtualitě, ztrácí ostatní zájmy, nastupuje nesoustředěnost, lhostejnost a únava žáka, následně absentérství, neprospěch a ztráta životních hodnotových kritérií.

STŘEDNÍ ŠKOLA STRAVOVÁNÍ A SLUŽEB KARLOVY VARY, příspěvková organizace

Východiska prevence

Všeobecná prevence je zaměřena na všechny žáky a spojena se základní informovaností o této problematice a rizicích. V praxi se škola orientuje na model komplexně sociálního vlivu, kdy je prevence zaměřena na podporu aktivit a reálné činnosti žáků, zdravého životního stylu, zájmu o obor, komunikaci a budování hodnotových měřítek žáků, vytváření zdravého, estetického a pozitivního prostředí.

Selektivní prevence je zaměřená na zasažené osoby, kde je nezbytná spolupráce s rodinou, případně odborníky.

Postup školy

Škola uplatňuje prostřednictvím pedagogických pracovníků (především TU a UOV) průběžný monitoring problematiky.

Žákům je školním řádem ve škole i při praktickém vyučování zakázáno hrát hazardní hry a jakékoliv hry o peníze nebo jiné hodnoty. Prokázané porušení tohoto opatření je posuzováno jako velmi závažné porušení školního řádu s možností podmíněného nebo vyloučení žáka ze školy.

Školní řád dále stanovuje pravidla pro užívání mobilních telefonů, tabletů a notebooků ve škole a na pracovišti.

V případě podezření, že je žák zasažen gamblingem nebo závislostí na virtualitě, bude škola postupovat takto:

- případ po indikaci projedná Tým prevence, naplňuje ve věci další postup,
- MP (nebo VP, ZŘ, TU) provede diskrétní šetření, pohovor s žákem, uvědomí zákonné zástupce, doporučí součinnost s odborníky z pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, kurátory, poradenskými centry. V případě negativní reakce nebo nečinnosti zákonných zástupců a v případě, že nezajistí žáku potřebnou podporu a péči, uvědomí MP prostřednictvím ředitele OSPOD.

12. Sexuální prevence

Rizikové faktory a projevy

Žáci školy ve svém vývoji a při sexuálním dospívání vyhledávají první sexuální zkušenosti, jsou osobnostně nevyzrálí, často hledají dobrodružství a zároveň jsou vystaveni volně přístupné pornografii na internetu, v televizi či jiných médiích. Vyskytují se projevy žáků v podobě promiskuity a experimentování, výjimečně i prostituce.

Nejvýznamnějšími riziky jsou těhotenství mladistvých, pohlavní choroby, závislost na sledování pornografie a prostituce.

Východiska prevence

Všeobecná prevence školy je založena na působení vhodnou formou přiměřenou věku žáků v oblasti výchovy ke zdravému životnímu stylu, vztazích mezi lidmi, v rodině i mimo ni. Informujeme žáky o všech výše uvedených rizicích. Škola realizuje projektové akce.

Problematika prolíná též průřezovými tématy ŠVP.

Selektivní individuální prevence se týká zajištěných případů, kdy TU s MPP řeší případy žáků, kterých se to týká, především neplnoletých.

Postup školy

Škola uplatňuje prostřednictvím pedagogických pracovníků (především TU a UOV) průběžný monitoring problematiky.

V případě zjištění problému v této oblasti je postup školy následující:

STŘEDNÍ ŠKOLA STRAVOVÁNÍ A SLUŽEB KARLOVY VARY, příspěvková organizace

- MP (nebo ZŘ, VP, TU) provede diskretní šetření, pohovor s žákem, uvědomí zákonné zástupce a problematiku s nimi projedná, doporučí součinnost s odborníky z pedagogicko - psychologické poradny, střediska výchovné péče, kurátory, poradenskými centry. V případě negativní reakce nebo nečinnosti zákonných zástupců a v případě, že nezajistí žáku potřebnou podporu, uvědomí MP prostřednictvím ředitele OSPOD.
- v případě vzniku těhotenství žákyně stanoví ředitel školy organizační a podpůrná opatření pro úspěšné dokončení vzdělání žákyní.

Použité zkratky:

ZŘ TV	zástupce ředitele pro teoretické vyučování
ZŘ PV	zástupce ředitele pro praktické vyučování
TU	třídní učitel
VUOV	vedoucí učitel odborného výcviku
UOV	učitel odborného výcviku
OP	odloučené pracoviště
ŠVP	školní vzdělávací program